

Gram Panchayat v. Additional Commissioner, Ferozepur and others
(I. S. Tiwana, J.)

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਸਾਈਟਾਂ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ) ਨਿਯਮ, 1960 ਦੇ ਨਿਯਮ 9 ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ A ਵਿੱਚ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮਨਿਆਈਆਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਚਲਾਉਣਾ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ C ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ "ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਪਾਰ" ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰਾ ਗ੍ਰਾਫ 6 ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।, 1952. ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ।

5. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਬਲੇਟਿੰਗ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਹੇਠਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਖੋਜ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

6. ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਸਾਰੇ ਬਕਾਏ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਪੇਸ਼ਗੀ ਕਿਰਾਇਆ, ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।, ਕਿ ਉਕਤ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਜਗ੍ਹਾ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਾਲੀ ਕਬਜ਼ਾ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦੇਵੇਗਾ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਆਈ.ਐਸ. ਟਿਵਾਣਾ, ਜੇ.

ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਵਧੀਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1981 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 3622।

25 ਫਰਵਰੀ 1986

ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ (1961 ਦਾ XVIII)— ਸੈਕਸ਼ਨ 10- ਏ — ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪੰਚਾਇਤ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ — ਪੂਰਵ ਤਬਦੀਲੀ ਸੰਬੰਧੀ ਸਾਰੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ—ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਸ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।
ਸੈਕਸ਼ਨ 10-ਏ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਐਕਸਚੇਜ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਤੋੜਨ

ਲਈ - ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਖੁੰਝ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ - ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ - ਕੀ ਕੋਈ ਦੁਖੀ ਧਿਰ - ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਉਦਾਹਰਨ —ਕੀ ਸਾਂਭਣਯੋਗ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁੰਜਾਓ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੁਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 10(ੳ)(7) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਖੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਦੁਖੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਹੁਕਮ ਉਸ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੱਖੇ ਗਏ ਤੋਂ ਵਿਗੜਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੁਖੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਸਹੀ ਸਥਿਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ੳ ਅਧੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਬਿਨੈ ਪੱਤਰ ਦੇ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਸਟਾਈਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅੱਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। (ਪਰਾ ਪ)।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226/227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਪਟੀਸ਼ਨ :-

- (a) ਕਿ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਤੋਂ ਕੇਸ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਟੀਓਰੀ/ਮੰਡਮਸ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣਾ ਅਨੁਸੂਚੀ P-6;
- (b) ਕਿ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੱਕ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਪ੍ਰਾਇਟ ਰਿੱਟ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ;
- (c) P-6 ਦੀ ਤਸਦੀਕਸ਼ੁਦਾ ਕਾਪੀ ਦੀ ਫਾਈਲਿੰਗ ਨੂੰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਵੀਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;
- (d) ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 3 ਤੋਂ 5 ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕੱਢੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮਾਮਲਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਅਗਾਊਂ ਕਾਪੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ;
- (e) ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਖਰਚਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੀ ਹੈ, ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵਲੋਂ ਵਕੀਲ ਗੁਲਸ਼ਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਸੀ .

ਰਾਜ ਲਈ ਜੀ.ਐਸ ਚਾਵਲਾ, ਏ.ਜੀ.

ਐਨ.ਐਲ ਚੀਗਰਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 5 ਲਈ।

ਰਵਿੰਦਰ ਚੋਪੜਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 6 ਅਤੇ 8 ਲਈ।

Gram Panchayat v. Additional Commissioner, Ferozpur and others
(I. S. Tiwana, J.)

-----■

ਨਿਰਣਾ

1. ਐਸ ਟਿਵਾਣਾ, ਜੇ.

(1) ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ(7) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਿਤੀ 24 ਜੁਲਾਈ, 1981 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਪੀ. 6) ਦੇ ਵਧੀਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ, (ਐਕਟ), ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਤੱਥ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ i ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(2) 'ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ' ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੁਰਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਿੰਡ ਟਿੱਬੀ ਖੁਰਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫੋਕਲ ਪੁਆਇੰਟ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮਿੱਟੀ ਵਾਲੀ ਸੜਕ ਦੇ ਨੇੜੇ ਢੁਕਵੀਂ ਜਗ੍ਹਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬਲਾਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫਸਰ ਨੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪੱਕਾ ਸੜਕ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਕਰਨ ਲਈ। Respondent-ਨ. 3 ਤੋਂ 5 ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 28 ਅਕਤੂਬਰ 1978 ਨੂੰ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇ ਕੇ ਸੜਕ ਦੇ ਨਾਲ ਦੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ। ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਇਸ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ; ਜਿਸ ਦੀ ਕਾਪੀ ਅਨੁਸੂਚੀ P.2 ਹੈ। 15 ਨਵੰਬਰ, 1978 (ਨਕਲ ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ. 3) ਦੇ ਮੁੜ ਹੱਲ ਰਾਹੀਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਲੈਕਟਰ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਐਕਸਚੇਂਜ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ। ਕਲੈਕਟਰ, - ਮਿਤੀ 22 ਨਵੰਬਰ, 1978 (ਅੰਕੜਾ ਪੀ. 4) ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਰੂਲਜ਼, 1964 ਦੇ ਨਿਯਮ 5 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 1978 ਵਿੱਚ ਸੋਧੇ ਹੋਏ, ਰਸਮੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੱਸੀ। ਇਸ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਕਈ ਫੋਕਲ ਪੁਆਇੰਟ ਬਿਲਡਿੰਗਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਨਾਜ ਮੰਡੀ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ, ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ, ਵੈਟਰਨਰੀ ਹਸਪਤਾਲ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਦਫਤਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਸਟਾਫ਼ ਦੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਟਿਅਲ ਕੁਆਰਟਰ, ਬੋਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਟੋਰ ਕਰਨ ਲਈ ਗੋਦਾਮ। 50,000 ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਡਾਕਖਾਨਾ, ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪ ਆਦਿ ਸੜਕ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਤਿੰਨਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ, ਆਪਣੀ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ, ਕਲੈਕਟਰ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਅੱਗੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਨਾ ਸਿਰਫ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ। ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸੀ

ਪੰਚਾਇਤ ਨਾਲ ਉਸ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਧੋਖਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਅਤੇ ਬਹਾਲੀ। ਪੁੱਛਗਿੱਛ 'ਤੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਵਲਰ ਨੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (7) ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਵਧੀਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਨੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ (ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਧੀਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ. ਇਹਨਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਉਸਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਵਧੀਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਹ ਦੋ ਸਿੱਟੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ:-

- (i) ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਐਕਸਚੇਂਜ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਪੂਰਵ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ
- (ii) ਉਪਰੋਕਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪੰਚਾਇਤ ਤੋਂ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਖੇਤਰ ਨਾਲੋਂ ਦੁੱਗਣਾ ਰਕਬਾ ਸਮਰਪਣ ਕੀਤਾ ਸੀ; ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਾਬਕਾ ਤਬਦੀਲੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਧੋਖਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਵਧੀਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵੇਂ ਸਿੱਟੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(7) ਅਧੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਵੀ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ।'

(3) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵਧੀਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਿੱਟੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਹ ਨਿਯਮ 5 ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਧਾਨ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਆ ਬੈਠਾ-ਜਿਸ ਨਿਯਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ-ਜਿਸ ਨੂੰ 1978 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ:-

"ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਪਾਂਸਰ ਕੀਤੇ ਸੰਗਠਿਤ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ, ਪੰਚਾਇਤ ਕਲੈਕਟਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਮੁੱਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਬਦਲ ਕੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਲੋੜ, ਭਾਵ, 'ਕੁਲੈਕਟਰ ਟੋਰ ਦੀ ਪੂਰਵ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ' ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਕਲੈਕਟਰ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਸੰਚਾਰ, ਅਨੁਸੂਚੀ P. 4 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(4) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸਿੱਟੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ।

ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਦਬਾਅ। ਇਹ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪੁਰਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਪੰਚਾਇਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲੋਂ ਲਗਭਗ ਦੁੱਗਣੀ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਲੱਭੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਨਾਲੋਂ ਘਟੀਆ ਸੀ। ਉਹ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ ਗ੍ਰਾਫ 4

Gram Panchayat v. Additional Commissioner, Ferozepur and others
(I. S. Tiwana, J.)

ਵਿਚਲੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਰਜਿਸਟਰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ 1975 ਤੋਂ ਸਾਉਣੀ ਦੀ ਕੋਈ ਫਸਲ ਨਹੀਂ ਉਗਾ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਕਲਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸਨ। ਪੰਚਾਇਤ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਨਹਿਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਉਪਜਾਊ ਸੀ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹੜੇ ਤੱਥਾਂ ਜਾਂ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 28 ਅਕਤੂਬਰ, 1978 ਨੂੰ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਬਦਲੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਲਾਲਚ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪ੍ਰੇਰਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਵੀ, ਮੈਨੂੰ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਬਿਲਕੁਲ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।

(5) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16(7) ਅਧੀਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ੍ਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ, (1) ਨੇ ਇਸ ਉਪ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਆਰਡਰ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋਵੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਉਸਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਗੜਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੁਖੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਉਦੋਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਅਧੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਸਟਾਈਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਕਾਇਦਾ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਖੁਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਰੱਦ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਸੀ। ਪਟੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਰਪੰਚ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਦਰ ਤਾਂ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਪਰ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਿਆਂ

ਅਨੁਚਾਇਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜੋ

(1) 1973 PLJ51

'

~ ~

ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਲੀਜ਼ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਟੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਕੋਈ ਐਗਰੀ ਏਵੇਡ ਪਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਧੀਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਂਭਣਯੋਗ ਨਹੀਂ।

(6) ਇਸ ਲਈ 5 ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ) 1 ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਬੋਵ 1 ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿਓ ਅਤੇ ਵਧੀਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ. 6 ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਗਤ ਮੈਂ ਰੁਪਏ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। 1,000 ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 6 ਤੋਂ 8 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਲਾਗਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ n0 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਐਸਪੀ ਗੋਇਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਜੇ.ਜੇ.

ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਜੈਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਹਰਿਆਣਾ ਸਟੇਟ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਕੰਜ਼ਿਊਮਰਸ ਕੋ-ਓਪੇਰਾ -
ਟੀਵ ਹੋਲਸੇਲ ਸਟੋਰਸ ਅਤੇ ਹੋਰ.,- ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1979 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 3297 .

26 ਫਰਵਰੀ 1986

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950— ਆਰਟੀਕਲ 12 ਅਤੇ 226— ਰਿੱਟ ਆਫ ਮੈਨ ਡੈਮਸ— ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ— ਜਦੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਵੇ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਿੱਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਸੁਸਾਇਟੀ ਕਿਸੇ ਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ। ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਸਟੇਟ ਟਿਊਟਰੀ ਲੋੜਾਂ ਦੀ * ਉਲੰਘਣਾ ਨਾ ਕਰੇ। ਇੰਨਾ ਚਿਰ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ